

"Prabanga yra neprotingas pavartojimas retų ir didelės kainos daiktų. Ch. Antoine.

Iš turtų kyla prabanga. Prabanga yra nepateisinama. Jei reikalinga atsiskaityti iš savo turtų, kaip gi galima pateisinti prabangą! Jei šiandieną milijonai kenčia skurdą, ar neturi būti pasmerkta prabanga.

Socialinis klausimas turi būti išspręstas, jei nenorima pražudyti ligšiolinės kultūros bei civilizacijos. Socialinis klausimas iššaukia revoliucijas, padeda komunizmui plėtotis.

Turtai savo esme yra geri, bet jų padalinimas yra neteisingas, jų igijimas kapitalistiškoje santvarkoje yra smerktinas.

Jei viduramžiais buvo smerkiamas nuosimčių ėmimas, ką gi kalbėti apie šių dienų pinigų kalkuliācijas bei spekuliacijas? Pinigas pinigą uždriba be jokio triūso bei darbo, o iš pinigų kyla ir prabanga, neprotingas retų ir didelės kainos daiktų vartojimas.

O Kristus pasakė: "Len-

Lietuvos Kariuomenė Vilniuje

Popiežius Priėmė Lietuvos Atstovą

Castel Gandolfo, spalio 19. — Jo Šventenybė Pijus XII privatiškoje audijencijoje priėmė Lietuvos atstovą Vatikanui Stanislovą Girdvainį. Popiežius kalbėdamas į atstovą sakė, kad "Lietuva rytų Europoje dabar yra Katalikybės saugotoja" ir pareiškė

gviau yra kupranugariui pralysti pro adatos ausį, negu turtingam įeiti į dangaus karalystę". Nepamirškime Kristaus žodžių! Į kovą su mamonizmu!

"P. G." rių.

vilties, kad krikščioniškas gyvenimas tenai bus išlaikytas.

Komunistų Skyriai Mokyklose

Belgrade, spalio 19. — Laikraštis Hrisanska Misa'o praneša, kad Serbijos viešose mokyklose komunistai sudarė skyrius, į kuriuos įtraukė mažus vaikus ir juos moko bedievybės. Taip pat sakoma, kad daugelis mokytojų prisidėjo prie komunistų skyrių.

TURKIJA NEPRIIMA RUSIJOS REIKALAVIMŲ

Ankara, Turkija, spalio 19. — Turkijos vyriausybė nutraukė pasitarimus su sovietų Rusija, ir jos atstovas iš Maskvos sugrįžo. Sakoma, kad Rusija reikalavo Turkijos sutikimo, kad Balkanų valstybės yra sovietų Rusijos įtakoje; kad Turkija neleistų juodasias jūras karo laivų per Dardanelles; kad Rusijos - Turkijos sutartis netaikoma prieš Bulgariją; kad sutartis neįpareigotų Rusijos tartis su Turkija, jei Vokietija darytų kokių žygius į Balkanų valstybes. Turkija tų sovietų reikalavimų nepri-

mė. Balkanų valstybės tuo apsidžiaugė. Jos bijojo, kad Turkija padariusi sutartį su Rusija, jos nepatektų į bolševikų vergovę. Rusija nori atimti iš Rumunijos Besarabiją, ir paimti į meškos "globą" Rumuniją ir Bulgariją. Turkija yra linkus sutvirtinti santykius su Anglija ir Prancūzija.

Kaunas — Iš Klaipėdos paskutiniu metu yra atvykę apie 30 Lietuvos piliečių ir dar apie 350 pil. ruošiasi iš Klaipėdos grįžti, arba atvykti.

Lietuviai Pareiškė Nusivylimą

Kaunas, Lietuva, spalio 19. — Trečiadienį, spalio 18 d. Lietuvos kariuomenė įėjo į Vilnių, savo sostinę ir taip pat užėmė visą Vilniaus krašto dalį, kurią atgavo Lietuvos ir sovietų Rusijos sutartimi, pasirašyta spalio 10, š. m.

Antradienį, spalio 17 d., Lietuvos kariuomenei žygiuojant į Vilniaus kraštą, sunkvežimiais vežė į Vilnių miltų, javų ir įvairių maisto produktų, nes ten šiuo laiku yra didžiausias trūkumas maisto.

Kaip praneša, Vilniaus kraštas, o ypač Vilnius labai nuteriotas. Sakoma, kad iš Vilniaus išvežta visos brangenybės ir visas judinamas turtas iš dirbtuvių ir iš kitų įstaigų. Vilniaus bažnyčių neįkainojamos brangenybės konfiskuotos.

Vilniaus krašto lietuviai džiaugiasi, kad Vilnius prijungtas prie Lietuvos, bet visur reiškiamas nusivylimas, kad sovietų Rusija atsisakė gražinti Lietuvai lietuviams apgyventus distriktus, kaip tai: Švenčionių distriktą, Marcinkonių valsčių ir kitas lietuviams apgyventas žemes. Vilniaus miestas labai ap-

leistas, ir Lietuva turės įdėti daug kapitalo jį atstatyti. Be to, Vilniuje yra labai daug žydų ir lenkų su bėgusių iš Lenkijos. Visus juos reikia maitinti ir dengti.

Lietuvos vyriausybė pareiškė, kad ji mažumoms užtikrina plačias kultūrinės teises.

Lietuvos Pasiuntinybės Žinios

Washington, D. C. spalio 14 d. Oficialiomis žiniomis naujoji Lietuvos siena rytuose prasideda prie Latvijos ribos ir eina Druškių ežero rytiniu pakraščiu, Druškių miestelį palikdama jiems; toliau pro Risdenus (mums), pro Daugnuojamos brangenybės konfiskuotos. Vilniaus krašto lietuviai džiaugiasi, kad Vilnius prijungtas prie Lietuvos, bet visur reiškiamas nusivylimas, kad sovietų Rusija atsisakė gražinti Lietuvai lietuviams apgyventus distriktus, kaip tai: Švenčionių distriktą, Marcinkonių valsčių ir kitas lietuviams apgyventas žemes. Vilniaus miestas labai ap-

L. P-bė.

LIETUVOS teritorija: a) pažymėta stambiais ilgiais brūkšniais, reiškia rubežius, nustatytus Lietuvos ir Rusijos sutartimi 1920 m., liepos 12 d.; b) pažymėta silpnais brūkšniais, reiškia demarkacijos liniją, kuri išvesta, smurtu užgrobus lenkams trečdalį Lietuvos su sostine Vilniumi, 1920 m. spalio 9 d.; c) pažymėta stambiais trumpais brūkšniais trikampis prie jūros, reiškia teritoriją, kurią prievarta Vokietija atplėšė nuo Lietuvos 1939 m. kovo 23 d.; d) pažymėta stambiais taškais, reiškia sieną, kurią nustatė Lietuva ir Rusija šio mėnesio (spalio) 10 d. Šia sutartimi Lietuva atgavo sostinę Vilnių ir dalį savo teritorijos.

Lietuva Rūpinasi Lenkijos Pabėgėliais

New York, spalio 17 d. spaliu 13 d. gautas sutikimas (principe) ir, kad komitetas, Federacijai prašant, sudarytas iš penkių lietuvių: b. Min. Pirm. Vlado Mirono, Valstybės Tarybos narių Jono Navako ir Jono Vileišio, Raud. Kryžiaus vice-pirm. gyd.

Federacijos tikslas suregistruoti tos rūšies pabėgėlius. Tiems iš jų, kurie turi giminių J. A. V. ar kituose kraštuose, padėti surasti tuos gimines, parūpinti įvaž. liudijimus ir sušelpiti kelionei į pasirinktą kraštą. Tuo tarpu prašė sudaryti Lietuvoje mišrų Komitetą, kurie atidarytų du registracijos biurus Kaune ir Vilniuje ir globtų tuos pabėgėlius, kuriam tikslui Federacija siūš tam Komitetui reikalingas sumos.

Generalinis Konsulatas o įgabenta už 17,6 milijonų Užsienių Reikalų Ministerijai Kaune, iš kur

spaliu 13 d. gautas sutikimas (principe) ir, kad komitetas, Federacijai prašant, sudarytas iš penkių lietuvių: b. Min. Pirm. Vlado Mirono, Valstybės Tarybos narių Jono Navako ir Jono Vileišio, Raud. Kryžiaus vice-pirm. gyd. pulkininko Vlado Ingelevičiaus, būv. Raud. Kr. Pirm. D-ro Roko Šilupo ir penkių žydų: adv. L. Garfunkelio, Idiše Štimee redaktoriaus Dr. Ruvino Rubinšteino, Žydų Centralinio Banko Direktoriaus G. Volfo, Emigr. draug. "Hiasica" direktoriaus I. Rozovskio ir Kariuomenės vyr. rabino Samuelio Sniegos.

Kaunas — Rugpiučio m. iš Lietuvos buvo išgabenta prekių už 20,1 mil. litų, o įgabenta už 17,6 milijonų. Balansas rugpiučio mėnesį aktyvus 2,5 milijonų litų.

Darbininkų Radio Programa

Šeštadienį, spalio 21 d., 2 val. po pietų įvyks Darbininkų Radio programa. Prašome pasukti savo radio rodyklę ant 1120 kilocycles ir klausyti dainų, muzikos, kalbų ir žinių programos iš WCOP stoties, Boston, Mass.

Biznieriai skelbkitės Darbininkų Radio Programoje.

Ragina Sumažinti Prezidento Galia

Washington, D. C. — National Committee to Uphold Constitutional Government pirmininkas Frank Gannett pasiuntė laišką Kongresui, kad atkreipti jo dėmesį į įstatymus, kurie duoda didelę galią prezidentui. Kasmet prezidento galė didėja, nes Kongresas, neatšaukęs senų įstatymų, išleidžia naujus.

Tiesa, daug įstatymų ir rezoliucijų yra knygoje, bet juos yra pamiršę piliečiai ir net Kongresas. Bet prezidentas, atėjus reikalui, gali jais pasinaudoti. Pavojingą yra duoti didelę galią vienam asmeniui.

Pirmininkas Gannett savo laišku, kuri jis pasiuntė kaikuriems Senatoriams ir Kongreso Atstovams, pataria kaikuriuos įstatymus ir rezoliucijas atsaukti, kad subalansuoti konstitucijos nurodytą tvarką.

Kongresas labai dažnai skubotai, be diskusijų priima įstatymus. Vienas iš tokių įstatymų yra tai duota teisė prezidentui kontroliuoti radio. Kada šis įstatymas buvo priimtas, tai šalis buvo sąmišio padėtyje, sako Frank Gannett.

Prezidentui Rooseveltui reikalaujant, Kongresas 1934 m. įstatymu suteikė galią prezidentui, kilus karui arba esant karo pavojui arba nelaimėi arba išlaikymui neutralumo arba kitokiam reikalui, kad jis gali sulaukyti arba pakeisti kuriam laikui radio stočių veikimą ir tyarką Jungtinėse Valstybėse, ir net gali uždaryti radio stotis, arba jis gali jas pavesti valdžios kontrolei, nusavindamas tas stotis, žinoma, suteikdamas jų savininkams teisingą atlyginimą.

Kaip žinome, prez. Rooseveltas rugsėjo 8 d. išleido proklamaciją, kad šioje šalyje yra rimta padėtis. Taigi įdomu ar daug kas žino, kad šiandien prezidentas gali, jeigu jam kas nepatiktų, cenzūruoti radio programą arba perimti radio stotis valdžios kontrolėn.

Šiomis dienomis radio stočių komisija išleido patvarkymą, kad stotis neturi perduoti laiką asmenims, kurie kalbėtų apie ginčintinus klausimus. Suprantama, stotis gali tokio patvarkymo nesilaikyti, bet tada tas klausimas gali pasiekti prezidentą, kuris turėtų išspręsti ar tos komisijos patvarkymas sutinka su prezidento nuosprendžiu. Daugelis supranta, kad stočių organizacijos komisijos patvarkymas yra taikomas kun. Coughlinui, bet jis paliečia ir kitus. Kadangi kun. Charles E. Coughlin daugiausia kalba apie šios šalies tyarką ir administraciją, tai prezidentas gali užgirti radio stočių organizacijos komisijos patvarkymą, ir tada visos stotis turi sutikti.

Taigi prezidentas turi nė kiek nemažesnę galią oro bangų kontroliavime, kokią turi Vokietijos Hitleris, Rusijos Stalinas arba Italijos Mussolini, tik kol kas jis tą galią nesinaudoja, įstatymas savaimi yra cenzūra.

Tarp kitų teisių, kuriomis prezidentas gali naudotis neatsiklausęs Kongreso, sako National Committee, yra šios:

- (a) Uždaryti bankas, biržą ir uždrausti per 90 dienų perduoti šėrus arba bonus.
- (b) Aprubežiuotą teisę pakeisti auksu pagrįstą

Durpynas Lietuvoje

Kaunas — Lietuvai kietoj ir skystojo kuro neturint ir miškais nėsant turtingai, ypatingas dėmesys kreipiamas į durpių gamybą ir durpinio kuro išnaudojimą ne tik apšildymui, bet ir pramonės reikalams. Lietuvos durpių plotas dar galutinai nenustatytas duomenimis, siekia 65—70,000 hektarų. Tuose durpynuose galima skaityti tinkamų kasimui durpių apie 230 milijonus tonų. Tame skaičiuje gerai sudurpėjusių durpių esama apie 30 nuosimčių, vidutiniškai sudurpėjusių ir gi apie 30

nuoš., likusioji dalis taigi apie 40 nuoš. dar jauni, nesudurpėję. Stambesnių durpių, kurie tikty pramonei durpėms gaminti, skaitoma apie 40 nuosimčių bendro durpių plotu. Iš jų būtų galima gauti pramonei tinkamų durpių apie 48 milijonus tonų. Šiuo metu durpių gamyba Lietuvoje siekia apie 230,000 tonų per metus. Lietuva vis dar labai daug kuro tebeimportuoja. Pav. 1938 metais įvežta akmenis anglių 306,210 tonų už 11,010,000 litų ir skystojo kuro pakeisti durpėmis, reiktų pagaminti kasmet apie 600,000 tonų durpių. Taigi, dabar žinant, kokie yra Lietuvoje durpių ištekliai ir kiek jų kasmet reikia pagaminti, bus aišku, kad ir su durpėmis tenka elgtis taupiai ir apdairiai. Tuo labiau, kad durpės ateityje, numatoma, galės būti vartojamos ne vien kurui, bet ir kitų vertingų produktų gamybai, kaip tai izoliacinei medžiagai statyboje, durpių kraikui žemės ūkyje, o gal ir skystajam kurui, nes dabar benzino varymas iš durpių laikomas jau klausimu išspręstu, tik kol kas per brangiai apseina.

Blaivininkų Seimas

Pilnųjų Blaivininkų 28 Seimas įvyks lapkričio 26 dieną šv. Kazimiero parapijos salėje Worcester, Mass. Todėl visus dvasiškius ir blaivybės prietelius nuosirdžiai kviečiame šiam seime dalyvauti. Visos gyvuojančios blaivininkų kuopos malonėkites šaukti susirinkimus ir išrinkti kuo daugiausia atstovų, idant šis seimas būtų skaitlingas. Kun. J. J. Jakaitis, Dvasios Vadas Kun. P. Juškaitis, Pirmininkas V. J. Blaveckas, Raštininkas.

dolerį ir, ta teise, gali kontroliuoti Federal Reserve, pakelti arba sumažinti kainas; pakeisti pirkimo jėgą pinigais ir algas, ir pakeisti vertę ūkio produktų, industrijos produktų, apdraudos sutarčių, taupmenų indėlių, ir visokios nuosavybės vertę.

(c) Teisę suvaržyti prekybą ir susisiekimą tarp Jung. Valstybių ir užsienio šalių.

(d) Teisę reguliuoti užsienio valiutą.

(e) Teisę sumažinti sidabrinio dolerio svorį.

(f) Teisę pakelti arba sumažinti muitą egzekutyviu dekretu.

(g) Teisę pasakyti ūkininkams ką ir kiek jie gali sodinti.

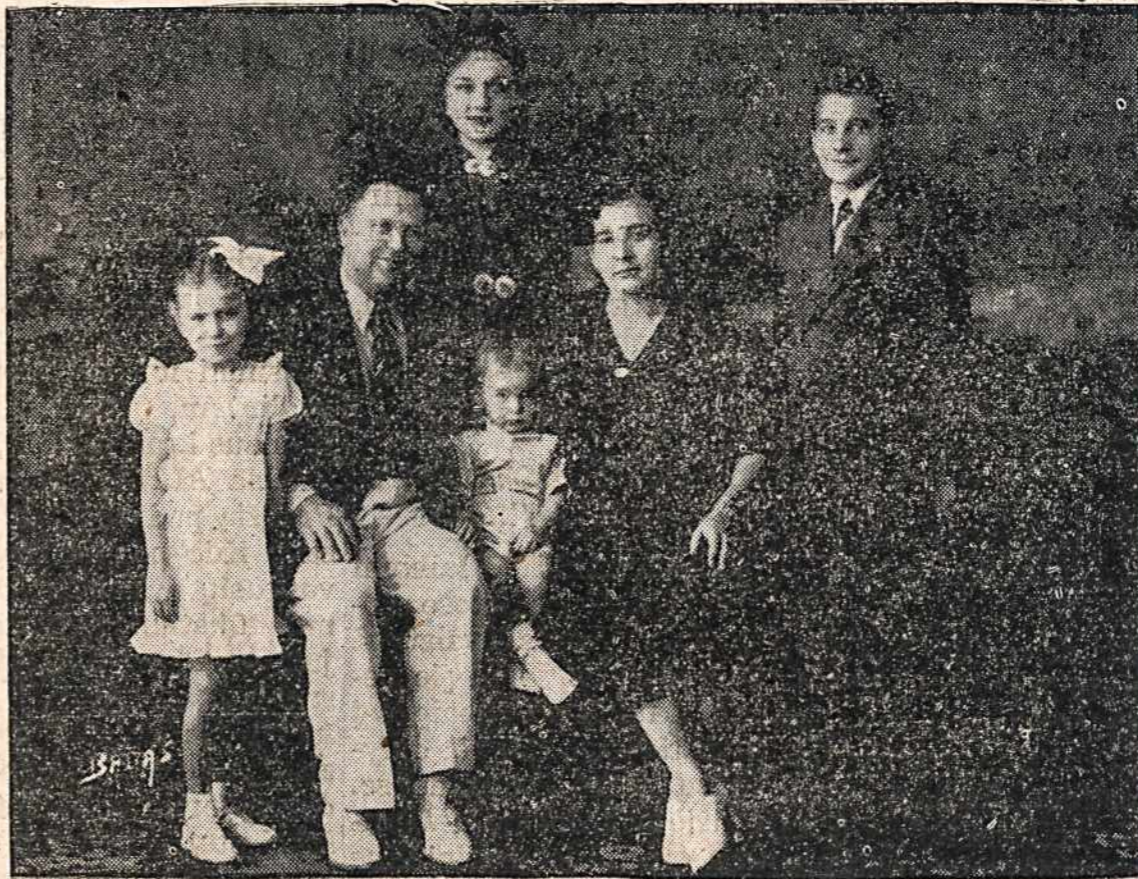
(h) Teisę pratęsti arba sulaukyti pinigų arba darbą arba ūkio pašalpą.

(i) Teisę sustabdyti aštuonių valandų darbą prie federalių darbų.

National Committee to Uphold Constitutional Government pirmininkas Frank Gannett sako, kad ten kur didelė galė yra atimta iš vyriausybės įstatymų leidimo skyriaus ir ta galė atiduodama įstatymų vykdymo skyriui, kuris naudojasi, kad pasidaryti pastovių, tai ten demokratija turi griūti. Demokratijos vietą užima diktatūra.

National Committee iškelė labai svarbų klausimą, būtent, konstitucijos palaikymo klausimą. Ragina Kongresą peržiūrėti

LDS Buvęs Pirmininkas Mini Sidabrinį Jubiliejų

JUBILIEJATAI pp. PAULASKAI, LOWELL, MASS.

Iš kairės į dešinę: duktė Birutė, p. Vladas Paulauskas, sūnus Edmundas, p. Barbora Paulauskienė. Stovi duktė Ieva ir sūnus Vytautas.

Spalių 18 d., š. m. suėjo lygiai 25 metai vedybinio gyvenimo pp. Vladui ir Barbarai (Antanavičiūtei) Paulauskam, gyv. Lowell, Mass.

pp. V. ir B. Paulauskai prieš 25 metus, atvykę iš Lietuvos, gyveno So. Bostone, kur susipažinę ir apsidėdė. Per 25 vedybinio gyvenimo metus išaugino

visus įstatymus ir rezolucijas, kurios duoda prezidentui galią tvarkyti įvairkėlė labai svarbų klausimą, būtent, konstitucijos palaikymo klausimą. Ragina Kongresą peržiūrėti

gėrią šeimynėlę, būtent, dvi dukteri: Ievą ir Birutę, ir dus sūnu — Vytautą ir Edmunda.

Apsidėdė per 10 metų gyveno So. Bostone ir turėjo valgomųjų produktų krautuvę. Iš So. Bostono išsikėlė gyventi į Lowell, Mass., kur p. Vladas Paulauskas su savo broliu įsigyjo saldžių gėrimų (toniko) išdirbystę adresu: 575 Lawrence St. Vėliau, p. Vladas Paulauskas įsigyjo ir valgomųjų produktų krautuvę. Biznyje jam sekasi.

Bet p. Vladas Paulauskas ne vien tik bizniu už-

siima. Jis labai daug dirba ir mūsų išeivijos organizacijose, ypač LDS ir Federacijose. pp. Vladas ir Barbora Paulauskai yra LDS organizacijos nariai ne tik iš vardo, bet veiklūs. p. Paulauskas per tris metus 1928 — 1931 m. buvo LDS Centro Valdybos pirmininku ir taipgi kitose valdybos pareigose. Per keletą metų buvo LDS Naujos Anglijos ir Federacijos apskričių pirmininkas, ir taipgi kitose valdybų narių pareigose. Be to, Lowellly daug veikia ir yra valdybose katalikiškų organizacijų.

LIETUVA
Keliaukite Vikingų Laivais
Per Gothenburgą, Švediją
Laivų išplaukimai
Is New York Is Gothenburg
Lapkr. 2, Drottningholm Lapkr. 21
Gruod. 6, Drottningholm Gruod. 22
Tamstos kelionėi niekas nepatarnaus geriau prisirengti, kaip Tamstos vietinis laivokorėjų agentas, arba
Swedish American Line
154 Boylston St., Boston, Mass.

p. Barbora Paulauskienė taip pat yra LDS narė nuo 1929 m. ir daug veikia įvairiose katalikiškose organizacijose. pp. Paulauskų duktė Ieva ir sūnus Vytautas taip pat jau yra pasižymėję savo veikimu katalikiškose organizacijose. Dalyvauja programose: vaidina, deklamuoja, dainuoja. Visa šeima yra tikrai pavyzdinga, susipratusi ir nuosirdi katalikiško-lietuviško veikimo ir katalikiškų įstaigų rėmėja. Kovoje dėl Lietuvos nepriklausomybės ir Lietuvos sunkiose valandose pp. Paulauskai visada pasirodė veiklūs ir duosnūs.

Lowellio lietuvių parapijoje pp. Paulauskai labai daug darbuojasi.

pp. Paulauskai pasižadėjo dalyvauti "kūmais" "Darbininko" Intertypo Fondo komisijos rengiamose iškilmėse.

Taigi Sidabrinio Jubilėjaus proga sveikiname pp. Vladą ir Barbarą Paulauskus ir jų šeimynėlę ir linkime ilgiausių metų.

TOP PRICE FEATURES . . . NEW ROCK BOTTOM PRICES

NEW 1940 GENERAL ELECTRIC RADIO

UP ONE THIRD IN VALUE
DOWN 27% IN PRICE

THE NEW 1940 General Electric Radio—Model H-87—offers more top price features for the money than any previous G-E set! Yet it's priced 27% below last year's G-E levels. Similar record-breaking values are offered throughout the new 1940 G-E Radio line. Whether it's a deluxe radio-phonograph you want, or an inexpensive table set—you'll get more-for-your-money in a 1940 General Electric. Your eyes and ears will tell you G-E's the buy.

A GREAT BARGAIN BUY

NEW 1940 G-E MODEL H-500. AC-DC Operation. 5 tubes. Superheterodyne. Standard Broadcasts and police band. Dynapower Speaker. New rotor dial for faster tuning. Attached antenna. Smartly styled plastic cabinet. . . . \$13.95

ONLY G-E HAS THE EXCLUSIVE **BEAM-A-SCOPE**
NO AERIAL - NO GROUND
QUIETER, FINER RECEPTION

NEW 1940 G-E MODEL H-87
\$99.95
27% Down From Last Year's G-E Price Levels

LIBERAL TRADE-IN ALLOWANCES EASY TERMS

← G-E MODEL H-87—8 tubes—3 bands—New Super Powered Chassis—tremendous sound output with new 14-inch Dynapower Speaker—new Sight Angle Visualux Dial—new Super-Beam-A-scope (no aerial—no ground wires)—new Drift-Proof Station Setting—new Floodlighted Station Finder.

BUILT FOR TELEVISION

The G-E Television Audio and Phonograph Key (standard equipment on the new 1940 General Electric Radio) supplies the "voice of television" through the radio loud-speaker—when used in conjunction with any G-E Television Picture Receiver.

THE RADIO WITH THE BIG PLUS VALUE

TELEVISION AUDIO OR PHONOGRAPH KEY. Supplies the "voice of television" through your radio's speaker when static and objectionable noise are used with sight receiver.

NEW SUPER BEAM-A-SCOPE ends need for aerial and ground wires—reduces local static and objectionable noise. Finer reception.

NEW 14-INCH DYNAPOWER SPEAKER. Another G-E Radio first—developed in G-E "House of Magic". Trouble-free—long-life performance.

NEW SIGHT-ANGLE VISUALUX DIAL. The easiest-to-read dial you've ever seen. Kilocycle numbers are edge indicated for maximum visibility.

Union Electrical Supply Co.

94 High Street Boston, Mass.

Samuel Kaufman, TELEFONAS LIBerty 2337 Prez. ir Kasininkas

LDS STUDIJŲ RATELIAMS

Enciklika Apie Krikščionišką Moterystę

16. Persiskyrimų Blogybės

Iš vienos pusės, yra labai patogių laidų dėl skaisčios santuokinės ištikimybės; iš antros, kenksmingų raginimų neištikimybės. Iš vienos pusės, vaikų gimimas, jų apsaugojimas, jų auklėjimas sėkmingai yra apsaugoti, iš antros pusės, paduoti rimčiausioms ža-loms. Iš vienos pusės, durys yra sandarai uždarytos nesutarimams tarp šeimų ir artimų; iš antros, plačiau ir gausiau atidarytos. Iš vienos pusės, ypač moters vertybė ir veiksmas, tiek civilinėje draugijoje, tiek naminėje draugijoje, yra laimingai atnaujintos ir gražintos ir garbės; iš antros, nevertai pažemintos, nes žmonoms grėsia pavojus "patarnavus jų vyrų geiduliams patenkinti, būti laikomoms pamestoms". Ir todėl, kad — baigiant rimtais Leono XIII žodžiais — "niekas nėra taip galingas kaip papročių gedimas šeimoms pradžiai ir valstybės jėgoms sunaikinti, lengva pastebėti, jog persiskyrimai teikia pragaištingiausios žalos šeimų ir valstybių klestėjimui, nes jie gema iš viešų papročių pagedimo, ir, prityrimas tai rodo, atidaro kelia ir duris biauriausiems privataus ir viešo gyvenimo papročiams. Ir pasidarys aišku, kad tos piktybės yra dar rimtesnės, jei bus atsižvelgta į tai, kad joki varžtai nepajęgs išlaikyti tikrose ar iš anksto numatytose ribose persiskyrimų naudojimą. Pavyzdžių galybė yra labai didelė, o apetitų jėga dar didesnė; jų jaudinimas būtinai privės prie to, kad ligūstas persiskyrimų noras, skleisdamsis nuo artimo prie artimo, laimės daugiau sielų; kaip liga, kuri plečiasi užsikrėtimu; kaip upė, kuri, išeidama iš krantų, aptvindo visa.

Todėl, kaip galima perskaityti toje enciklikoje, "jei dalykai nepasikeis, šeimos ir visuomenė turės be paliovos bijoti, kad vargingai neįpultų į vargą ir visuotinį perversmą". Iki kiek įvyko šie prieš penkiasdešimt metų išreikšti numatymai, turime įrodymą pagėdime, kuris auga iš dienos į dieną, ir negirdėtame šeimos iškritime kraštuose, kuriuose komunizmas viešpatauja nežabojamas.

Reikalingos Priemonės

Iki šiol, Garbingi Broliai, Mes su pagarba stebėjome tuos, ką savo aukščiausia išmintimi nusprendė moterystės atžvilgiu žmonių giminės Kūrėjas ir Išganytojas; Mes sykiu apgailestavome, kad toks kilnus dieviškosios Gėrybės tikslas dabartinių metų yra, šiek tiek visur, žmonijos aistrų, klaidų ir ydų kliudomas ir nieku paverčiamas. Laikas jau, kad Mes su tēvišku rūpestingumu atkreiptumėm mūsų protą į atitinkamas priemones — pašalinti pragaištingus pikta-naudojimus, kuriuos Mes išskaičiavome ir visur sugrąžinti moterystei priklausantią pagarbą.

Tam reikalui pirmiausia naudinga priminti šią visiškai tikrą tiesą arba nuolat sutinkamą filosofijoje ir net teologijoje aforizmą, būtent: kad bet kuriam daiktui sugrąžinti į jo pirmykštį ir jo prigimtį atitinkantį stovį, jei tas daiktas yra iš to stovio iškrypes, reikalinga yra grįžti prie dieviškos idėjos, kuri yra kiekvieno tiesumo pavyzdys. Štai kodėl Mūsų laimingo atminimo pirmtakūnas Leonas XIII pasmerkė natūralistų paklydimą šiais reikšmingais žodžiais: "Tai yra dieviškos Apveizdos įstatymas, kad institucijos, kurių autorius yra Dievas, pasireiškia juo naudingesnėmis ir išganingesnėmis, juo labiau jos visiškai ir be permainingos pasilieka savo pirmykščiame stovyje"; kadangi, mat Dievas, visų daiktų Kūrėjas, labai gerai žinojo, kas reikalinga įsteigimui ir palaikymui kiekvieno savo kūrinio, tai Jis savo valia ir protu taip juos sutvarkė, kad kiekvienas iš jų tinkamai galėtų pasiekti savo tikslą. Tačiau, jei žmonių drąsumas ar piktumas nori pakeisti arba suardyti taip apveizdingai nustatytą tvarką, tai išmintingiausios ir naudingiausios įstai-gos pradeda būti kenksmingiausiomis, ar bent jos nustoja būti naudingomis, kadangi, arba dėl tokio pakeitimo jos nustoja savo palaimingos savybės arba pats Dievas nori uždėti tą bausmę žmonių drąsai ir puikiybei."

Paklusnumas Dievui

Todėl, siekiant grąžinti moterystėje normalią tvarką, reikia, kad visi išgilintų į dievišką mintį šiuo klausimu ir stengtųsi prie jos prisitaikinti.

Tačiau, kadangi šiam uždaviniui labiausiai pri-esinasi maistingo gašlumo jėga, kuri yra tikriausia vyriausioji visų nusižengimų šventiems moterystės įstatymams priežastis, ir kadangi žmogus negali suvaldyti savo aistras, jei jis pirma nėra pats pasidavęs Dievui, tai pirmiausia jis ir privalo stengtis įvykdyti tą pasidavimą pagal dieviškai nustatytą tvarką.

Klausimai Apsvarstymui

1. Kokias blogybes neša persiskyrimai šeimai ir visuomenei?
2. Ar katalikas advokatas nusikalsta už divorsų vedamą bylą? Ar jam kada leista?
3. Kokia yra didžiausia priemonė persiskyrimams sulaikyti?
4. Ką reikia pakeisti įstatymus, ar patį žmogų?

Iš Mūsų Veikimo Centro

Sekretoriaus Raportas ALRK Federacijos XXVII Kongresui

((Tęsinys))
Lietuva ir Mes

Per paskutiniuosius metus mūsų tauta pergyveno didelių sukrėtimų. Lenkijos ultimatumas, grąsinęs Lietuvą užpuolimu ir Klaipėdos atplėšimas nuo Lietuvos skaudžiai palietė visą mūsų tautą. Palietė ir mus, Amerikos lietuvius. ALRK Federacijos valdyba pati pirmoji šiais kritingais tautos gyvenimo momentais padarė tam tikrų žygių. Federacijos sekretorijatas siuntė kablegramas į visas Europos didžiųjų valstybių sostines, prašydamas, kad užtarytų Lietuvą ir neleistų Lenkijai ją užpulti. Taip pat siuntė telegramas Jungtinių Valstybių vyriausybei, kai kuriems senatoriams ir kongresmanams, prašant, kad panaudotų savo įtaką sulaikyti Lenkiją nuo smurtiško žygio. Buvo išsiuntinotos telegramos Federacijos skyriams ir visiems lietuviams klebonams Amerikoje, kad siųstų protestus prieš Lenkijos užsimojimą Lietuvą pulti ir rinkti aukas į tuo metu atgaivintą Tautos Fondą. Paragininimo pasekmės buvo labai gražios. Beveik visose kolonijose surengti masiniai susirinkimai, išnešti protestai ir pasiūsti į nurodytas vietas. Ir aukų šiek tiek surinkta Lietuvos apsigynimo reikalams.

Panašūs žygiai buvo padaryti ir šiomet, kuomet Vokietijos naciai grąsino atplėsti nuo Lietuvos Klaipėdos kraštą. Nors tai nieko nepagelbėjo, tačiau, padarė atitinkamų žygių, turime ramesnę sąžinę ir užsiregistruojame įvairių valstybių sostinėse, kad mes nesutinkame su vokiečių smurtu ir kad prieš jį protestuojame.

Ir vienu ir kitu atveju (kai lenkai grąsino Lietuvai ir vokiečiai atplėšė Klaipėdą), Federacijos valdyba spaudoje paskelbė atitinkamus pareiškimus. Lietuvos vyriausybei taip pat buvo pasiūstos kablegramos su energingais pareiškimais Amerikos lietuvių katalikų organizuotosios visuomenės vardu.

Žodžiu, per pastaruosius dvejus metus Lietuvos reikalams teko stipriai padirbėti.

Tautos Fondas

1938 m. sausio 25 d. Tarybos suvažiavime Pittsburge nutarta atgaivinti Pasaulinio Karo metu įsisteigusį ir didelius darbus mūsų tautai nuveikusį Tautos Fondą. Valdyba turėjo paruošti fondo statuto projektą kongresui ap-svarstyti. Bet tais pačiais metais kovo mėnesyje Lenkijai grūmojant užpulti Lietuvą, valdyba paskelbė visuomenei, kad Tautos Fondas veikia ir prašė per jį dėti aukas Lietuvos apsigynimui. Buvo

paruoštas laikinas statusas, kurį svarstė du Tarybos suvažiavimai ir jį galutinai priėmė. Kongresas, žinoma, turi teisę jį išnaujoti persvarstyti ir taisyti arba visai atmesti. Sekretorijatas to projekto at-

spausdino 500 kopijų ir išsiuntinėjo visiems Federacijos skyriams ir kunigams klebonams su pastaba, kad jį išlipdytų į Federacijos konstituciją, kaip jos priedą.

L. Šimutis,
ALRK Federacijos Sekr.

(Bus daugiau)

NO. ABINGTON, MASS.

DR. NORBERT F. LOUGH
282 Union St. Tel. 935-W
Rockland

Farm Service Stores, Inc.

245 North Avenue North Abington, Mass.

Rockland New System Laundry

32 Bigelow Avenue Tel. 1288-W Rockland

DR. HORACE P. RUSSELL
56 West Water St. Tel. 88
Rockland

DR. HERBERT J. HULSE
20 Payson Avenue Tel. 623
Rockland

W. T. Grant Company

263 Union St., Rockland

J. A. Rice Company

Rockland No. Abington

NEW BEDFORD, MASS.

New Bedford Morris Plan Co.

103 William Street Tel. 1641-1642

MICHAUD'S CLOTHING COMPANY

240 Union Street New Bedford

W. T. GRANT COMPANY

862 Purchase St.
1045 Acushnet Ave. New Bedford

Jacob H. Schmidt & Son, Inc.

424 So. Second St. Tel. 2682

New Bedford Gas & Edison Light Co.

United Men's Shop

1834 Purchase St. New Bedford

The First National Bank

NEW BEDFORD

Member Federal Deposit Insurance Corporation

NEW BEDFORD, MASS.

Morton's Shoes

756 Purchase St. New Bedford

New Bedford Institution For Savings

Incorporated 1825

New Bedford, Mass.

New Bedford Wholesale Liquor Co. Inc.

1843 Acushnet Avenue Tel. 954 New Bedford

Union Street Railway

NEW BEDFORD, MASS.

M. F. Avila, Inc.

Harvard Ale Ballantine Beer Star Beer Whiskey — Wines

444 Acushnet Avenue New Bedford

BROCKTON, MASS.

BROCKTON, MASS.

ECONOMICAL PROTECTION

Have you considered depositing irreplaceable personal papers in a Safe Deposit Box? We offer you this protection for less than One cent a day

Home National Bank Of Brockton

34 School Street

Member Federal Deposit Insurance Corporation

The complete electric home is one that has extra convenience greater comfort and superior service. Yet it is an economical home. Electric service is so inexpensive that it usually returns a saving over any other method yet at the same time giving a greater degree of satisfaction.

Look into this complete electric service and see whether you are not paying more than you should by being without it.

Brockton Edison Co.

VISIT BROCKTON'S

LARGEST DEPARTMENT STORE

CHARGE ACCOUNTS HONORED

LARGE ECONOMY BASEMENT

EDGAR'S

195 Main St., Brockton, Mass.

